# JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
# PHILIPPE LÉGER
## 2 päivänä huhtikuuta 1998 *

1. Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 30.5.1997 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Portugalin tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen 189 artiklan kolmannen kohdan ja muiden alojen kuin kloorialkalielektrolyysiteollisuuden elohopeapäästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista 8 päivänä maaliskuuta 1984 annetun neuvoston direktiivin 84/156/ETY [1] (jäljempänä direktiivi) 4 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut asetetussa määräajassa kaikkia kyseisen direktiivin täytäntöönpanon edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

2. Direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltiot laativat erityisohjelmat sellaisista useista eri lähteistä, jotka eivät ole teollisuuslaitoksia, peräisin olevia elohopeapäästöjä varten, joihin ei käytännössä voida soveltaa direktiivin 3 artiklassa annettuja päästöstandardeja. Lisäksi 4 artiklan 3 kohdassa säädetään, että erityisohjelmia sovelletaan 1.7.1989 alkaen, ja ne on toimitettava komissiolle.

3. Direktiivin 7 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet voimaan kahden vuoden kuluessa sen tiedoksi antamisesta. Ne ilmoittavat tästä komissiolle viipymättä.

4. Koska komissio ei ollut saanut Portugalin tasavallalta minkäänlaista vastausta komission vaatimukseen ilmoittaa direktiivin 4 artiklassa tarkoitetusta ohjelmasta tai ohjelmista sille, se kehotti 18.6.1993 päivätyllä virallisella huomautuksellaan Portugalin tasavaltaa esittämään huomautuksensa tästä direktiivistä johtuvien velvoitteiden suorittamisesta kahden kuukauden määräajassa.

5. Portugalin tasavalta vastasi tähän viralliseen huomautukseen 6.1.1994 esittämällä, että kloorialkalielektrolyysiteollisuusalalla toimivia yksiköitä lukuun ottamatta muita elohopeapäästöjä aiheuttavia yksiköitä ei ole yksilöity sen valtion alueella. Näin ollen elohopeapäästöjä, eikä elohopeasta aiheutuvaa pilaantumista ole voitu todeta. Portugalin tasavalta väittää siten, että direktiivin 4 artiklassa tarkoitettujen ohjelmien laatimisvelvollisuuden ei voida katsoa koskevan sitä.

* Alkuperäinen kieli: ranska.

1 — EYVL L 74, s. 49.

6. Koska komissio ei ollut vakuuttunut siitä, että nämä huomautukset olivat perusteltuja, se osoitti Portugalin hallitukselle 25.10.1995 perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä toteuttamaan lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa sen tiedoksi antamisesta.

7. Portugalin tasavalta otti asiaan kantaa 18.7.1996 esittämällä, että se kyllä katsoo, että ohjelmien täytäntöönpaneminen on välttämätöntä ja että tällä täytäntöönpanolla on kiire, mutta että ohjelmien soveltamisessa on tullut vastaan lukuisia vaikeuksia useiden eri lähteiden yksilöimiseen liittyvien ongelmien vuoksi. Se lisää, että se yrittää noudattaa mahdollisimman pian direktiivin määräyksiä ja että se ilmoittaa komissiolle tämän työn päättymisestä.

8. Koska komissio ei ollut saanut minkäänlaista tietoa, jonka perusteella se olisi voinut päätellä Portugalin tasavallan sen jälkeen täyttäneen direktiivin mukaiset velvoitteensa, se nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

9. Portugalin hallitus ei kiistä vastineessaan jättäneensä noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan komission väittämin tavoin, mutta se korostaa, että sillä on ollut suuria käytännön ongelmia direktiivin 4 artiklassa tarkoitettujen erityisohjelmien täytäntöönpanossa. Se esittää siksi, että yhteisöjen tuomioistuin lykkää päätöstään siihen asti, kunnes direktiivin saattaminen osaksi kansallista oikeusjärjestystä on saatu päätökseen.

10. Komissio on ilmoittanut yhteisöjen tuomioistuimelle, ettei se vastaa tähän vastineeseen.

11. Lykkäyspyynnön osalta on todettava, että Portugalin hallitus on vedonnut täytäntöönpanotoimenpiteiden yhteydessä ilmeneisiin käytännön vaikeuksiin vasta tämän direktiivin täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttamiselle säädetyn määräajan päätyttyä, eli silloin kun direktiivi oli voimassa. Katson, ettei sellaisessa tilanteessa, eli milloin direktiivi on jo annettu ja tullut voimaan, jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen toteamista direktiivin täytäntöönpanon laiminlyönnin vuoksi voida oikeudellisesti lykätä, eikä laiminlyöntiä voida oikeuttaa tällä perusteella; jos näin ei olisi, jäsenvaltio voisi helposti kiertää velvoitteen panna direktiivi täytäntöön määräajassa vetoamalla sellaisiin väitettyihin tai todellisiin vaikeuksiin. [2]

12. Lisäksi on korostettava, että Portugalin tasavalta ei kiistä sitä, että direktiivin täytäntöönpanemiseen tarvittavia toimenpiteitä ei

2 — Analogisesti, ks. asia C-139/96, komissio v. Saksa, tuomio 16.9.1997 (Kok. 1997, s. I-4845) ja asiassa C-344/96, komissio v. Saksa, tuomio 12.3.1998 (Kok. 1998, s. I-1165), 16.12.1997 antamani ratkaisuehdotuksen 12 kohta.

ole toteutettu direktiivissä säädetyssä määräajassa.

13. Näin ollen komission kanne on hyväksyttävä ja todettava, että Portugalin tasavalta ei ole noudattanut kyseisen direktiivin 4 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut asetetussa määräajassa kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti Portugalin tasavalta on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

## Ratkaisuehdotus

14. Ehdotan sen vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuin antaa seuraavan tuomion:

1) Portugalin tasavalta ei ole noudattanut EY:n muiden alojen kuin kloorialkalielektrolyysiteollisuuden elohopeapäästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista 8 päivänä maaliskuuta 1984 annetun neuvoston direktiivin 84/156/ETY 4 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut asetetussa määräajassa kaikkia kyseisen direktiivin täytäntöönpanon edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

2) Portugalin tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.